

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/84126,Zbrodnia-w-Lesie-Szpegawskim-19391940.html>
2021-01-16, 09:29

Zbrodnia w Lesie Szpegawskim 1939–1940

Mateusz Kubicki, *Zbrodnia w Lesie Szpegawskim 1939–1940*, Gdańsk - Warszawa 2019, 424 s., ISBN: 978-83-8098-747-0

Zbrodnia
w Lesie
Szpegawskim
1939-19
40

Seria wydawnicza: Publikacje gdańskiego oddziału IPN: tom 75

Las Szpegawski, leżący na północny wschód od Starogardu Gdańskiego, to jedno z najważniejszych miejsc na mapie zbrodni pomorskiej 1939. Już 2 września 1939 r. Niemcy rozpoczęli tam masowe egzekucje, które trwały do stycznia 1940 r. W lesie zabijano nie tylko mieszkańców Starogardu i pobliskich wsi, lecz także Tczewa, Pelplina, Gniewa i Skórcza. Wśród ofiar zbrodni znajdowały się również osoby z zaburzeniami psychicznymi mordowane w ramach niemieckiej akcji „T-4”. Byli to pacjenci relokowani z następujących szpitali psychiatrycznych: w Kulparkowie k. Lwowa, Choroszczy k. Białegostoku, Dziekance k. Gniezna, Gostyninie, Kobierzynie k. Krakowa, Owińskach k. Poznania, Tworkach pod Warszawą i Świeciu nad Wisłą. Jesienią 1944 r. na miejsce kaźni przybyło specjalne komando, które zgodnie z wytycznymi „Akcji 1005” wydobyło z grobów zwłoki, spaliło je, a następnie usiłowało zatrzeć ślady po masowych mogiłach. Jeden z dołów śmierci przypadkowo pominięto. W latach 1945–1947 przeprowadzono ekshumacje, które potwierdziły dokonanie w tym miejscu masowych mordów oraz ingerencji mających zatrzeć ślady niemieckiej zbrodni. Liczbę pomordowanych w Lesie Szpegawskim szacuje się na 5–7 tys. Aktualnie ustalono

personalia ponad 2400 ofiar.

Publikacja w ramach centralnego projektu badawczego IPN „Ziemie polskie pod okupacją 1939–1945”.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI - Zbrodnie w Lesie Szpęgawskim 1939–1940 \(pdf, 164.41 KB\) 10.12.2019 13:00](#)
[INDEKS OSÓB - Zbrodnie w Lesie Szpęgawskim 1939–1940 \(pdf, 499.58 KB\) 10.12.2019 13:00](#)
[INDEKS NAZW MIEJSCOWYCH - Zbrodnie w Lesie Szpęgawskim 1939–1940 \(pdf, 467.58 KB\) 10.12.2019 13:00](#)

Gdzie kupić publikacje: